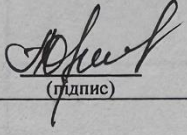

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра менеджменту імені професора Л.І.Михайлової

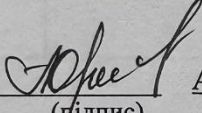
Робоча програма (силабус) освітнього компонента
МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ
(обов'язковий)

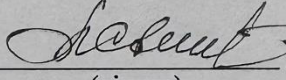
Спеціальність	D3 Менеджмент
Освітня програма	Менеджмент організацій і адміністрування
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)

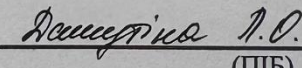
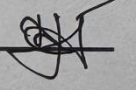
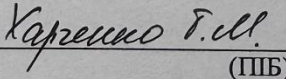
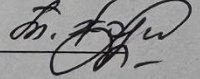
Розробник: **Цебро Я.І., к.е.н., доцент, доцент кафедри**
(підпис) (вчений ступінь та звання, посада)
менеджменту імені професора Л.І. Михайлової

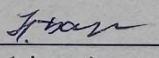
Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової	протокол № 15 від 10.06.2025 р.
	Завідувач кафедри (підпис) А.І. Орехова (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми **Альвіна ОРехОВА**
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету,
де реалізується освітня програма **Світлана ЛУКАШ**
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана: **Данилюк Д.О.**
(ПІБ)
 Карпенко Г.М.
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації **Надія БАРАНІК**
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 30.06. 2025 р.

©СНАУ, 2025 рік

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1	Назва ОК	Менеджмент організацій		
2	Факультет/кафедра	Економіки і менеджменту, кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової		
3	Статус ОК	Обов'язковий		
4	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Освітня програма «Менеджмент організації і адміністрування», спеціальність D3– Менеджмент		
5	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	-		
6	Рівень НРК	НРК України - 7 рівень, FQ-EHEA-другий цикл, EQF-LLL-7рівень		
7	Семестр та тривалість вивчення	Денна форма навчання — 1 (о), 1 курс, 15 тижнів Заочна форма навчання – 3 (о), 1 курс, 18 тижнів		
8	Кількість кредитів ЄКТС	5		
9	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	
		22/4	16/4	
			-	112/142
10	Мова навчання	Українська		
11	Викладач/Координатор освітнього компонента	Цебро Я.І. к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової		
12	Контактна інформація	м. Суми, вул. Г. Кондратьєва, 160, факультет Економіки і менеджменту, кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової (ауд. 303е); yanatsebro@gmail.com		
13	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Менеджмент організацій» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань та практичних навичок щодо загально-методичних і прикладних засад управління сучасними організаціями, а також на розвиток системного мислення та комплексу спеціальних знань і вмінь з управління функціональними підсистемами та елементами внутрішнього середовища організації на всіх стадіях її життєвого циклу.		
14	Мета освітнього компонента	ознайомлення здобувачів вищої освіти із метою та завданнями менеджменту організації як єдиного цілого в їх взаємозв'язку і взаємообумовленості; формування системи знань з теоретичних засад і технологій формування, розвитку та використання конкурентних переваг підприємства з точки зору ризику та можливостей для організацій		
15	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Передумови вивчення ОК відсутні. Освітній компонент є основою для таких курсів, як: Стратегічне управління аграрним бізнесом, Корпоративне управління.		
16	Політика академічної	Відповідно до Кодексу академічної доброчесності		

	добросовісності	Сумського НАУ, академічна добросовісність – це сукупність принципів, правил поведінки учасників освітнього процесу, спрямованих на формування самостійної і відповідальної особистості, спроможної вирішувати завдання відповідно до освітнього рівня з дотриманням норм права та суспільної моралі. Дотримання академічної добросовісності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної добросовісності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається нормативними документами Сумського національного аграрного університету, зокрема Кодексу академічної добросовісності, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (повний перелік нормативних документів розміщених на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakostiosviti/zabezpechennya-yakostiosviti/akademichna-dobrochesnist/). За порушення академічної добросовісності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, а саме: – академічне шахрайство (користування телефоном при написанні письмових робіт) призведе до повторної здачі роботи; – списування – від першого попередження до анулювання роботи; – плагіат призведе до анулювання роботи
17	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1332
18	Ключові слова	Менеджмент, організація, стратегія, організаційний процес, управлінське рішення, ефективність менеджменту

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента здобувач вищої освіти очікувано буде здатен	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)						Як оцінюється РНД
	ПРН1	ПРН2	ПРН3	ПРН6	ПРН10	ПРН12	
ДРН 1. Володіти та застосовувати гнучкі форми управління та сучасний інструментарій керування організацією	X			X			Рішення ситуативних задач, проведення модульного та підсумкового контролю
ДРН 2. Уміння формувати систему менеджменту організації (окремих підсистем) із урахуванням масштабів і напрямів діяльності			X				Рішення ситуативних задач, проведення модульного та підсумкового контролю
ДРН 3. Застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації системи управління			X				Рішення ситуативних задач, проведення модульного та підсумкового контролю
ДРН 4. Вміння застосовувати сучасні технології управління організаційними процесами					X	X	Рішення ситуативних задач, проведення модульного та підсумкового контролю
ДРН 5. Застосовувати концепції, методи та інструменти менеджменту для результативного та ефективного управління організацією	X	X					Рішення ситуативних задач, проведення модульного та підсумкового контролю

Примітка:

ПРН1.Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ПРН2.Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

ПРН3.Проектувати ефективні системи управління організаціями.

ПРН6.Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

ПРН10.Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.

ПРН12.Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. Системна модель менеджменту організацій 1. Організація як складна система та як об'єкт управління 2. Особливості функціонального та системного бачення організації 3. Характеристика основних підсистем організації	1/0	1/0	-	8/10	Основні джерела: 1-16 Додаткові джерела: 17-27 Програмне забезпечення: 28, 29
Тема 2. Еволюція організацій 1. Еволюційні погляди на процеси змін в діяльності організацій 2. Життєвий цикл діяльності організації та стадії виникнення змін 3. Особливості менеджменту на основних етапах життєвого циклу організації	1/0	1/0	-	9/11	Основні джерела: 1-16 Додаткові джерела: 17-27 Програмне забезпечення: 28, 29
Тема 3. Управління змінами 1. Організаційний розвиток 2. Опір змінам 3. Управлінське консультування як спосіб реалізації змін	1/0	1/1	-	9/11	Основні джерела: 1-16 Додаткові джерела: 17-27 Програмне забезпечення: 28, 29
Тема 4. Організаційний механізм менеджменту організації 1. Методологія проектування системи менеджменту та управлінських процедур. 2. Принципи та етапи раціонального розподілу в системі менеджменту	2/1	1/0	-	9/11	Основні джерела: 1-16 Додаткові джерела: 17-27 Програмне забезпечення: 28, 29
Тема 5. Організаційний інжиніринг 1. Сутність та значення організаційного інжинірингу. 2. Методологія організаційного	2/0	1/0	-	9/11	Основні джерела: 1-16 Додаткові джерела: 17-27 Програмне забезпечення: 28, 29

інжинірингу. 3. Умови інжинірингового підходу. Учасники процесу інжинірингу. Загальні правила інжинірингу.					
Тема 6. Організаційний дизайн 1. Дизайн організації як набір параметрів, що визначають рівні поділу праці та координування 2. Рівні та етапи організаційних змін 3. Об'єкти та компоненти організаційних перетворень 4. Модель розвитку внутрішнього потенціалу та конкурентного статусу підприємства	2/0	1/1	-	9/11	Основні джерела: 1-16 Додаткові джерела: 17-27 Програмне забезпечення: 28, 29
Тема 7. Управлінські моделі 1. Моделі організації як відкритої системи 2. Різновиди та комбінації моделей управління організаціями 3. "Алмазна модель" Г. Левітта 4. Модель соціально-орієнтованої організації "7-S" 5. Модель "шести осередків" М. Вайсборда 6. Управлінські технології	2/1	2/0	-	9/11	Основні джерела: 1-16 Додаткові джерела: 17-27 Програмне забезпечення: 28, 29
Тема 8. Управління підприємствами різних організаційно-правових форм 1. Особливості організації і функціонування підприємств різних форм власності. 2. Тенденції розвитку різноманітних підприємств та їх об'єднань. 3. Галузева специфіка. Логіка галузі. Аналіз розвитку управління.	2/0	1/0	-	9/11	Основні джерела: 1-16 Додаткові джерела: 17-27 Програмне забезпечення: 28, 29
Тема 9. Керівництво в організації 1. Керівництво спільною діяльністю 2. Комунікативно-інформаційні аспекти розпорядчої діяльності 3. Види помилок. Помилки контролю 4. Управління дисципліною	1/0	1/0	-	8/11	Основні джерела: 1-16 Додаткові джерела: 17-27 Програмне забезпечення: 28, 29
Тема 10.	2/1	2/1	-	8/11	Основні джерела: 1-16 Додаткові джерела: 17-27 Програмне забезпечення: 28, 29

Конкурентоспроможність організації 1. Сутність конкурентоспроможності організації 2. Система та процес управління конкурентоспроможністю організації 3. Методи оцінки конкурентоспроможності організації					
Тема 11. Ризикозахищеність організації 1. Сутність ризику, властивості та функції 2. Управління ризиками в організації 3. Методологія проведення аналізу та оцінки ризику	2/0	1/0	-	9/11	Основні джерела: 1-16 Додаткові джерела: 17-27 Програмне забезпечення: 28, 29
Тема 12. Основи антикризового управління. Адаптивне управління організацією 1. Сутність кризи, її причини та види 2. Антикризове управління підприємством, адаптивне управління: поняття, основні ознаки та принципи 3. Сучасна технологія антикризового та адаптивного управління в організації	2/1	1/0	-	8/11	Основні джерела: 1-16 Додаткові джерела: 17-27 Програмне забезпечення: 28, 29
Тема 13. Управління ефективністю та результативністю менеджменту організацій 1. Ефективність функціонування організації: сутність, значення та види. 2. Показники та критерії ефективності та результативності менеджменту організації.	2/0	2/1	-	8/11	Основні джерела: 1-16 Додаткові джерела: 17-27 Програмне забезпечення: 28, 29
Всього	22 / 4	16 / 4	-	112 / 142	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин
ДРН 1. Володіти та застосовувати гнучкі форми управління та сучасний інструментарій керування організацією	Лекція, тематична дискусія, аналіз виробничих ситуацій, рішення ситуативних задач.	7/1	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання завдань	23/29
ДРН 2. Уміння формувати систему менеджменту організації (окремих підсистем) із урахуванням масштабів і напрямів діяльності	Лекція, тематична дискусія, аналіз виробничих ситуацій, рішення ситуативних задач.	7/-	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання завдань	22/28
ДРН 3. Застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації системи управління	Лекція, тематична дискусія, аналіз виробничих ситуацій, рішення ситуативних задач.	8/1	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання завдань	22/28
ДРН 4. Вміння застосовувати сучасні технології управління організаційними процесами	Лекція, тематична дискусія, аналіз виробничих ситуацій, рішення ситуативних задач.	8/1	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання завдань	22/28
ДРН 5. Застосовувати концепції, методи та інструменти менеджменту для результативного та ефективного управління організацією	Проблемна лекція, тематична дискусія, аналіз виробничих ситуацій, рішення ситуативних задач.	8/1	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання завдань	23/29

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Рішення ситуативних задач з подальшим обґрунтуванням	40 балів / 40%	протягом навчального семестру
2.	Тест множинного вибору Модуль 1	15 балів / 15%	На 8 тижні
3.	Тест множинного вибору Модуль 2	15 балів / 15%	На 13 тижні
4.	Іспит – письмова робота	30 балів / 30%	За графіком сесії
	Всього	100 балів/100%	

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	відмінно
Рішення ситуативних задач подальшим обґрунтуванням 3	<19 балів	20-23 балів	24-34 балів	35-40 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Тест множинного вибору	<9 балів	10-13 балів	14-27 балів	28-30 балів
	<12 вірних відповідей	12-14 вірних відповідей	14-18 вірних відповідей	18-20 вірних відповідей
Іспит – письмова робота	<14 балів	15-20 балів	21-26 балів	27-30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Систематичне спостереження за рівнем участі студентів у дискусіях, групових роботах та виконанні практичних завдань	на кожному занятті
2	Усний зворотній зв'язок викладача, надання індивідуальних та групових коментарів щодо виконаних завдань	на кожному занятті
3	Спостереження за ходом вирішення завдань, обговорення та усні коментарі викладача	на кожному занятті
4	Короткі усні або письмові запитання під час занять для перевірки розуміння матеріалу	на кожному занятті

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

6.1.1 Підручники, посібники

1. Організація власного бізнесу: навч. посіб. / [Є. Ткач та ін.]; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : ЧНУ : Рута, 2023. 263 с.
2. Основи менеджменту: Конспект лекцій: навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; укладачі: Т.В. Лазоренко, С.О. Пермінова. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021.166 с.
3. «Менеджмент організацій»: навчальний посібник Укладачі: Л.Є. Довгань, І.П. Малик, Г.А.Мохонько, М.В. Шкробот. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 271 с
4. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: підручник. Тернопіль: ЗУНУ, 2022 р. 258 с
5. Щебель А. І. Менеджмент потенціалу підприємства у рамках парадигми сталого розвитку [Текст] : монографія. Закл. вищ. освіти "Львів. ун-т бізнесу та права". Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2022. 191 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

6. Методичний комплекс «Менеджмент організацій» в програмі MOODLE. <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=2192>.
7. Менеджмент організацій: методичні рекомендації для самостійної роботи для здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент організацій і адміністрування» денної та заочної форм навчання / укл.: Я.І. Цебро. Суми, 2025. 78 с.
8. Менеджмент організацій: методичні вказівки щодо проведення практичних занять для здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент організацій і адміністрування» денної та заочної форм навчання / укл.: Я.І. Цебро. Суми, 2025. 53с.
9. Менеджмент організацій: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент», ОП «Менеджмент організацій і адміністрування» денної та заочної форм навчання другого (магістерського) рівня / укл.: Я.І. Цебро. Суми, 2025. 134 с.

6.1.3. Інші джерела

10. Інтернет портал для управлінців. URL: <http://www.management.com.ua/>
11. Матеріали сайту Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
12. Матеріали сайту Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>
13. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
14. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua/>
15. Платформа знань про менеджмент і бізнес-адміністрування. URL: www.12manage.com
16. Українська мережа ділової інформації. URL: www.liga.net

6.2. Додаткові джерела

17. Бушуєва Н. С. Менеджмент проєктів сталого розвитку неприбуткових організацій в ризиковому оточенні. *Управління розвитком складних систем*. 2023. Вип. 55. С. 12-17.
18. Вербовський І. А. Інноваційний менеджмент: стимулювання та управління творчістю і ідеями в організації. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2023. Вип. 4. С. 66-72.
19. Ден Берг, П. Піткрсман. 25 ключових моделей управління. Харків: Вид-во «Ранок»: Фабула, 2020. 208 с
20. Менеджмент організацій і адміністрування: теорія та практика: колект. монографія / за ред. проф. Н. С. Скопенко, проф. О. І. Драган. К.: Кафедра, 2020. 404 с.
21. Приймак Н.С., Іванова Н.С., Шаповалова І.В. Менеджмент організацій: методичні рекомендації з вивчення дисципліни. Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Каф. маркетингу, менеджменту та публічного адміністрування. Кривий Ріг: [ДонНУЕТ], 2022. 71 с.
22. Судук О. Ю. Особливості забезпечення лідерської ефективності в системі менеджменту організації. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. Економічні науки. 2023. Вип. 2. С. 305-312.
23. Цебро Я., Лазоренко М. Особливості управління персоналом в закладі охорони здоров'я. *The materials of the conference: Collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference «Modern Perspectives on Global Scientific Solutions» (December 2-4, 2024. Bergen, Norway)*. European Open Science Space, 2024. P.153-156.
24. Цебро Я., Попов Д. Особливості управління франчайзинговою організацією. *The materials of the conference: Collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference «Modern Perspectives on Global Scientific Solutions» (December 2-4, 2024. Bergen, Norway)*. European Open Science Space, 2024. P.151-153.
25. Цебро Я.І. Управління конкурентоспроможністю аграрних підприємств: виклики та шляхи вирішення. *Підприємництво та інновації*. 2024. № 32. С. 56-67.
26. Tsebro Y. Adaptive management of educational intitutions under conditions of uncertainty. Sustainable development in the era of digital transformation: challenges and opportunities for management: Monograph. RS Global Warsaw, Poland. 2025. P. 145-160. (протокол ЧНАУ №19 від 02.05.2025р.) (розділ колективної монографії)
27. Tsebro Yana, Yefremova Halyna, Pylypenko Maksym. Adaptive management of project activities of enterprises under conditions of uncertainty. *Актуальні проблеми економіки* №4 (274), 2024. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/04/4.24._topic_Yana-Tsebro-Halyna-Yefremova-Maksym-Pylypenko-i-183-189.pdf. DOI: 10.32752/1993-6788-2024-1-274-183-189.

6.3. Програмне забезпечення

28. Пакет програмних продуктів Microsoft Office.
29. Програмне забезпечення (для забезпечення дистанційного навчання, Zoom, Moodle).